

Nr 31.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående godkännande av en mellan Sverige och Belgien undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat; given Stockholms slott den 17 december 1926.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för denna dag samt med överlämnande av texten till en i Bryssel den 30 april 1926 under förbehåll om riksdagens godkännande undertecknad förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Belgien, vill Kungl. Maj:t härmed äska riksdagens godkännande av denna traktat.

GUSTAF.

Eliel Löfgren.

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 17 december 1926.

N ä r v a r a n d e:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden THYRÉN, RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, LYBERG.

Ministern för utrikes ärendena anför:

Vid föredragning den 5 mars 1926 bemyndigade Eders Kungl. Maj:t sändebudet i Bryssel att för Sveriges del underteckna en förliknings- och skiljedomstraktat mellan Sverige och Belgien, sedan enighet i princip uppnåtts om ett förslag till överenskommelse i ämnet.

I enlighet härmed har en sådan traktat den 30 april 1926 undertecknats i Bryssel. Traktaten är från svensk sida avslutad under förbehåll om riksdagens godkännande.

Rörande de omständigheter, som föregått traktatförhandlingarnas upptagande, har min företrädare i ämbetet vid föredragning först nämnda dag redogjort. Jag tillåter mig härutinnan erinra om att den ännu gällande skiljedomskonventionen med Belgien av den 30 november 1904 — till sin räckvidd väsentligen överensstämmande med vissa äldre skiljedomskonventioner mellan Sverige och andra länder — som en följd av skiljedomsinstitutets fortgående utveckling kommit att framstå som föråldrad, samt att ingen avtalsmässig reglering förelegat mellan Sverige och Belgien angående anlitande av förlikningsförfarande vid eventuellt uppkommande meningsskiljaktigheter.

Sedan Belgien den 25 sept. 1925 under vissa villkor avgivit förklaring angående den fasta mellanfolkliga domstolens behörighet i rättstvister enligt bestämmelserna i art. 36, andra stycket, av domstolsstadgan, förklarade sig belgiska regeringen i oktober 1925 efter från svensk sida framställd förfrågan beredd att ingå på förhandlingar om en traktat rörande såväl förliknings- som skiljedomsförfarande och föreslog, att därvid den i Locarno avtalade överenskommelsen mellan Belgien och Tyskland angående fredlig lösning av tvister måtte få tjäna som utgångspunkt för förhandlingarna. Detta förslag biträdades från svensk sida, då de principer, varå Locarnoavtalen grundats, i stor utsträckning överensstämde med dem, som tillämpats i tidigare avtal mellan Sverige och andra stater, och det dessutom kunde anses vara ett allmänt intresse, att de i Locarno vunna resultaten finge leda till en vidare utbyggnad av förliknings- och skiljedomssystemet.

Under november 1925 överlämnades därefter till belgiska vederbörande ett inom utrikesdepartementet utarbetat traktatutkast, i stort sett överensstämmande med den på Locarnoöverenskommelserna byggda förliknings- och skiljedomsstraktat, som sedermera den 2 januari 1926 ingicks mellan Sverige och Tjeckoslovakien, och som, efter det riksdagens godkännande inhämtats, den 26 mars 1926 för Sveriges del ratificerats.

Under loppet av de förhandlingar, som i anslutning härtill kommo till stånd, undertecknades mellan Sverige och de tre övriga nordiska länderna förbehållslösa avtal om anlitande av skiljedom i alla slag av tvister. Vidare inleddes från belgisk sida underhandlingar med Frankrike om ett förbehållslöst avtal av samma typ som den mellan Frankrike och Schweiz redan tidigare avslutade förliknings- och skiljedomsstraktaten. I detta i viss mån nya läge förklarade sig belgiska regeringen böjd för att den tilltänkta svensk-belgiska traktaten, med bibehållande av den föreslagna allmänna uppställningen, upptog sådana bestämmelser, hämtade från de nordiska skiljedomskonventionerna, varigenom jämväl intressetvister komme att underkastas skiljedom av en för det särskilda fallet tillsatt skiljedomsstol, därest förlikningsförfarandet icke lett till resultat. Det var enligt dessa riktlinjer, som förhandlingarna slutfördes och enighet nåddes om den nu föreliggande traktaten.

I likhet med avtalen av Locarnotyp men med iakttagande av de sakliga avvikelser från dessa avtal, som betingats därav att regler införts om bindande skiljedom i intressetvister, är traktaten uppställd i tre huvudavdelningar. I

den första av dessa avdelningar avhandlas förfarandet i *rättstvister* samt de närmare reglerna för den ständiga förlikningsnämndens sammansättning och verksamhet. Enligt art. 1 skall varje tvist, vid vilken parterna bestrida varandra en rätt, hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen för rättsligt avgörande, i händelse tvisten ej kunnat utjämnas på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar. Skulle emellertid för vissa slag av tvister särskilt förfarande vara föreskrivet i andra avtal mellan de fördragslutande parterna, skola bestämmelserna i dessa avtal tillämpas. I överensstämmelse med vad som stadgats i Belgiens övriga avtal från den sista tiden om skiljedomsförfarande med främmande makter begränsas de i art. 1 givna föreskrifterna om rättstvisters hänskjutande till den fasta mellanfolkliga domstolen till att gälla sådana efter traktatens ratificering uppkommande tvister, som hänföra sig till förhållanden och faktiska omständigheter, vilka äro *senare* i tiden än ratificeringen. Detta förbehåll, vars formulering överensstämmer med en motsvarande reservation i den av Belgien avgivna förklaringen enligt art. 36, andra stycket, av domstolsstadgan, har sin motsvarighet även i Locarnoavtalen.

Innan rättstvist underställes den fasta mellanfolkliga domstolen, *kan* den enligt art. 2 hänskjutas till den ständiga förlikningsnämnden, för den händelse parterna därom enas. Förlikningsförfarandet är alltså i rättstvister endast fakultativt. Om förlikning ej kommer till stånd, skall enligt art. 15 tvisten anhängiggöras inför den fasta mellanfolkliga domstolen genom upprättande av skiljeavtal i den ordning, domstolsstadgan angiver. Skulle parterna icke komma till enighet om skiljeavtalet, äger vardera parten befogenhet att efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse göra tvisten anhängig inför domstolen genom stämning.

Bestämmelserna i art. 3—14 rörande den ständiga förlikningsnämnden och förfarandet inför denna äro i det stora hela av samma avfattning som i den svensk-tjeckoslovakiska traktaten och torde därför icke i detta samband påkalla några närmare kommentarer. Nämnden skall alltså bestå av fem medlemmar, av vilka vardera parten utser en och de tre övriga väljas av parterna gemensamt; den har till uppgift att utreda de frågor, varom tvist råder, samt att söka förlika parterna, den må efter sakens granskning framlägga förslag till tvistens lösning samt förelägga parterna viss frist att uttala sig därom, och dess arbete skall vara avslutat inom sex månader.

I ett hänseende föreligger emellertid en avvikelse från den svensk-tjeckoslovakiska traktaten, som torde förtjäna att omnämnas. I art. 12 föreskrives nämligen, att vid beslut rörande själva tvistens föremål samtliga medlemmar måste vara närvarande, medan den svensk-tjeckoslovakiska traktaten för fattandet av dylika beslut endast förutsätter, att samtliga medlemmar erhållit vederbörlig kallelse och ordföranden jämte minst två andra medlemmar äro närvarande.

Bestämmelserna angående förfarandet i *intressetvister* återfinnas i traktatens andra avdelning under art. 16 och 17.

I art. 16 stadgas, att vid uppkommen meningsskiljaktighet alla andra frå-

gor än de i art. 1 avsedda skola i första hand hänskjutas till förlikningsförfarande, därest de icke kunnat utjämnas på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar och särskilt förfaringssätt för deras biläggande icke anvisats genom annan mellan parterna gällande överenskommelse.

Förlikningsnämnden skall föreslå parterna en antagbar lösning (solution acceptable) och under alla omständigheter framlägga ett betänkande. Att märka är att, liksom den svenska traktaten med Tjeckoslovakien och andra liknande avtal efter Locarnotraktaternas mönster, nu ifrågavarande överenskommelse med Belgien stadgar skyldighet för nämnden att i intressetvister framlägga förslag till tvistens lösning, under det att förlikningsnämnd jämlikt de nordiska traktaterna icke äger dylik förpliktelse.

Om enighet ej kunnat uppnås inom en månad efter avslutandet av förlikningsnämndens arbete, äger enligt art. 17 vardera parten påkalla tvistens hänskjutande till en i det särskilda fallet upprättad skiljedomstol, för vars tillsättande de i art. 45 av 1907 års Haagkonvention givna reglerna skola iakttagas, såvida icke parterna överenskomma om andra grunder för skiljedomstolens konstituerande. Enligt den åberopade artikeln i Haagkonventionen skall skiljedomstolen bestå av fem medlemmar, av vilka vardera parten utser två och de sålunda valda gemensamt utse ordförande. I fråga om själva förfarandet har skiljedomstolen att i tillämpliga delar följa de i avdeln. IV, kap. III, av Haagkonventionen givna reglerna, vilka bland annat förutsätta upprättandet av ett särskilt skiljeavtal. Om sådant skiljeavtal ej undertecknats av parterna inom sex månader efter det ena parten framfört yrkande om skiljedom, skall domstolen äga att själv fastställa skiljeavtalet.

Skiljedomstolen skall avkunna sitt utslag »ex aequo et bono». I de nordiska skiljedomskonventionerna har detta utsagts genom föreskriften, att tvister av här avsedd art skola avgöras efter »grundsatserna för rätt och billighet».

I traktatens tredje avdelning, art. 18—22, lämnas slutligen vissa allmänna föreskrifter.

Bestämmelsen i art. 18 att part, för den händelse tvisten rör en fråga, som enligt dess inre lagstiftning faller under statlig domstols behörighet, kan motsätta sig tillämpning av det i traktaten angivna förfarandet innan slutligt utslag inom skäligen tid avkunnats av vederbörande nationella myndighet, finnes jämväl i de nordiska skiljedomsstraktaterna och i traktaten med Tjeckoslovakien.

Parternas förpliktelse att under pågående förliknings- eller skiljedomsförfarande avhålla sig från varje åtgärd, som skulle kunna skärpa tvisten eller giva densamma ökad omfattning, har angivits i överensstämmelse med det svensk-tjeckoslovakiska avtalet. Liksom enligt nämnda avtal har den fasta mellanfolkliga domstolen, när tvist där blivit anhängig, tilldelats befogenhet att föreskriva erforderliga provisoriska åtgärder till skyddande av någons partens rätt. Sådan befogenhet tillkommer även, i intressetvister, den särskilda skiljedomstolen (art. 19).

I art. 20 har införts en från de nordiska skiljedomskonventionerna hämtad bestämmelse om lämplig gottgörelse för det fall, att i dom eller skiljedoms-

utslag ett beslut av någondera statens myndigheter förklarats stå i strid mot folkrätten, men följderna av detta beslut icke grundlagsenligt kunna undanröjas. Motsvarande artikel återfinnes ej i traktaten med Tjeckoslovakien.

Enligt art. 21 skall varje tvist angående traktatens tolkning hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Traktaten är avslutad för en tid av tio år, räknat från dagen för ratifikationernas utväxling, och fortfar att gälla för ytterligare perioder om fem år, för den händelse den ej uppsagts senast sex månader före utgången av löpande giltighetstermin. Här föreligger sålunda en avvikelse från det svensk-tjeckoslovakiska avtalet, som är avslutat för en första period av samma längd, men vid bristande uppsägning fortfar att löpa för nya tioårsperioder (art. 22).

Förliknings- och skiljedomstraktaten med Belgien är det första helt förbehållslösa avtal, som ingåtts av Sverige utom kretsen av de nordiska staterna. Traktatens avslutande innebär ett fullföljande av tidigare svenska strävanden för vidgad användning av fredliga medel till lösning av mellanfolkliga tvister. Såsom framgår av den här lämnade redogörelsen har traktaten i fråga om skiljedomsförfarandet utformats i nära överensstämmelse med de nordiska skiljedomskonventionerna, av vilka de med Danmark och Finland under innevarande år trätt i kraft, medan den beträffande reglerna för förlikningsförfarandet ansluter sig till den likaledes ikraftträdde förliknings- och skiljedomstraktaten med Tjeckoslovakien. Att enighet nu uppnåtts mellan svenska och belgiska regeringarna om föreliggande förliknings- och skiljedomsavtal, som för framtiden tryggar en reglering i fredliga former av de meningsskiljaktigheter, vilka eventuellt kunna uppstå, är ägnat att ytterligare stärka det goda förhållande, som städse rått mellan Sverige och Belgien.

Jag får i anslutning till vad nu anförts hemställa,

att Kungl. Maj:t måtte i proposition till nästkommande års riksdag äska riksdagens godkännande av föreliggande förliknings- och skiljedomstraktat med Belgien.

Till denna av övriga närvarande statsrådsledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall till riksdagen avlätas.

Ur protokollet:

K. R. Thyberg.

(Översättning.)

**Traité de conciliation et d'arbitrage
entre la Suède et la Belgique.**

Sa Majesté le Roi de Suède et Sa
Majesté le Roi des Belges,

animés du désir de développer les
relations amicales qui unissent les
deux pays,

décidés à donner, dans leurs rap-
ports réciproques, une large applica-
tion aux principes dont s'inspire la
Société des Nations,

ont résolu de conclure un Traité de
conciliation et d'arbitrage et ont nom-
mé à cet effet pour leurs Plénipoten-
tiaires, savoir:

Sa Majesté le Roi de Suède:

Monsieur G. F. N. de Dardel, Son
Envoyé extraordinaire et Ministre plé-
nipotentiaire en Belgique;

Sa Majesté le Roi des Belges:

Monsieur Vandervelde, Son Ministre
des Affaires Etrangères;

lesquels, après avoir échangé leurs
pleins pouvoirs, reconnus en bonne et
due forme, sont convenus des disposi-
tions suivantes:

Partie I.

Article premier.

Toutes contestations entre la Suède
et la Belgique, de quelque nature
qu'elles soient, au sujet desquelles les
Parties se contesteraient réciproque-
ment un droit, et qui n'auraient pu
être réglées à l'amiable par les pro-
cédés diplomatiques ordinaires, seront
soumises pour jugement à la Cour per-

**Förliknings- och skiljedomstraktat
mellan Sverige och Belgien.**

Hans Majestät Konungen av Sve-
rige och Hans Majestät Belgiernas
Konung,

vilka äro besjälade av önskan att
utveckla de vänskapliga förbindelser,
som förena de båda länderna,

och vilka äro beslutna att i förhål-
landet de två länderna emellan giva
en vidsträckt tillämpning åt de prin-
ciper, som ligga till grund för Natio-
nernas förbunds verksamhet,

hava överenskommit att avsluta en
förliknings- och skiljedomstraktat och
hava i detta syfte till sina fullmäk-
tige utsett:

Hans Majestät Konungen av Sve-
rige:

Sin Envoyé extraordinaire och Mi-
nistre plénipotentiaire i Belgien, G. F.
N. von Dardel,

Hans Majestät Belgiernas Konung:
Sin utrikesminister M. Vandervelde,

vilka, efter att hava delgivit var-
andra sina fullmakter, som befunnits
i god och behörig form, överenskommit
om följande bestämmelser:

Avdelning I.

Artikel 1.

Alla tvister mellan Sverige och
Belgien, av vad beskaffenhet de vara
må, vid vilka parterna bestrida var-
andra en rätt och vilka icke kunnat
lösas på vänskaplig väg genom sed-
vanliga diplomatiska förhandlingar,
skola för rättsligt avgörande under-
ställas den fasta mellanfolkliga dom-

manente de Justice internationale, ainsi qu'il est prévu ci-après.

Cet engagement ne s'appliquera qu'aux contestations qui s'élèveraient après la ratification du présent Traité au sujet de situations ou de faits postérieurs à cette ratification.

Les contestations pour la solution desquelles une procédure spéciale est prévue par d'autres conventions en vigueur entre la Suède et la Belgique seront réglées conformément aux dispositions de ces conventions.

Article 2.

Avant toute procédure devant la Cour permanente de Justice internationale, la contestation pourra être, d'un commun accord entre les Parties, soumise à fin de conciliation à une Commission internationale permanente, dite Commission permanente de conciliation, constituée conformément au présent Traité.

Article 3.

La Commission permanente de conciliation prévue à l'article 2 sera composée de cinq membres, qui seront désignés comme il suit, savoir: le Gouvernement suédois et le Gouvernement belge nommeront chacun un commissaire choisi parmi leurs nationaux respectifs et désigneront, d'un commun accord, les trois autres commissaires parmi les ressortissants de tierces Puissances; ces trois commissaires devront être de nationalité différente et, parmi eux, les Gouvernements suédois et belge désigneront le Président de la Commission.

Les commissaires sont nommés pour trois ans; leur mandat est renouvelable. Ils resteront en fonctions jusqu'à leur remplacement et, dans tous les cas, jusqu'à l'achèvement de leurs travaux en cours au moment de l'expiration de leur mandat.

Il sera pourvu, dans le plus bref délai, aux vacances qui viendraient à se produire, par suite de décès, de démission ou de quelque autre empê-

stolen på sätt här nedan stadgas.

Denna förpliktelse gäller endast ifråga om tvister, vilka uppstå efter ratifikationen av denna traktat rörande förhållanden eller faktiska omständigheter, som uppkommit efter nämnda ratifikation.

Twister, för vilkas biläggande särskilt förfarande stadgats i andra mellan Sverige och Belgien gällande avtal, skola avgöras enligt bestämmelserna i dessa avtal.

Artikel 2.

Före varje förfarande inför den fasta mellanfolkliga domstolen kan tvisten, enligt överenskommelse mellan parterna, i och för åstadkommande av förlikning underställas en ständig internationell nämnd betecknad såsom den ständiga förlikningsnämnden och tillsatt i överensstämmelse med denna traktat.

Artikel 3.

Den i art. 2 angivna ständiga förlikningsnämnden skall bestå av fem medlemmar, som utses på följande sätt:

Svenska och belgiska regeringarna utse vardera en medlem bland det egna landets medborgare och välja gemensamt de tre övriga bland medborgare i någon tredje stat. De tre nämnda medlemmarna böra sinsemellan vara av olika nationalitet. Bland dessa tre medlemmar utse svenska och belgiska regeringarna nämndens ordförande.

Medlemmarna utses för en tid av tre år. Deras uppdrag kan förnyas. De bibehålla sitt uppdrag, till dess att de ersättas, och i varje fall till slutförandet av de förhandlingar, som pågå vid tiden för utlöpanet av deras mandat.

I händelse av uppkommen ledighet på grund av dödsfall, avgång eller annat förhinder skola, så snart ske kan, nya medlemmar utses i den ordning,

chement, en suivant le mode fixé pour les nominations. som stadgats för tillsättandet.

Article 4.

La Commission permanente de conciliation sera constituée dans les six mois qui suivront l'entrée en vigueur du présent Traité.

Si la nomination des commissaires à désigner en commun n'intervenait pas dans ledit délai ou, en cas de remplacement, dans les trois mois à compter de la vacance du siège, le Président de la Confédération suisse sera, à défaut d'autre entente, prié de procéder aux désignations nécessaires.

Article 5.

La Commission permanente de conciliation sera saisie, par voie de requête adressée au président, par les deux Parties agissant d'un commun accord, ou, à défaut, par l'une ou l'autre des Parties.

La requête, après avoir exposé sommairement l'objet du litige, contiendra l'invitation à la Commission de procéder à toutes mesures propres à conduire à une conciliation.

Si la requête émane d'une seule des Parties, elle sera notifiée par celle-ci, sans délai, à la Partie adverse.

Article 6.

Dans un délai de 15 jours à partir de la date où le Gouvernement suédois ou le Gouvernement belge aurait porté une contestation devant la Commission permanente de conciliation, chacune des Parties pourra, pour l'examen de cette contestation, remplacer son commissaire par une personne possédant une compétence spéciale dans la matière.

La Partie qui userait de ce droit en fera immédiatement la notification à l'autre Partie; celle-ci aura, dans ce cas, la faculté d'agir de même, dans un délai de 15 jours à partir de la date où la notification lui sera parvenue.

Artikel 4.

Den ständiga förlikningsnämnden skall tillsättas inom sex månader efter denna traktats ikraftträdande.

Därest val av de medlemmar, som skola utses gemensamt, icke ägt rum inom nämnda tid eller, vid inträffad ledighet, inom tre månader efter det ledigheten uppkommit, skall i saknad av annan överenskommelse schweiziska förbundsrådets president ombedjas verkställa erforderliga val.

Artikel 5.

Twist anhängiggöres vid den ständiga förlikningsnämnden genom ansökan, som tillställs nämndens ordförande av båda parterna i förening eller, vid bristande samstämmighet, av endera parten.

Sådan ansökan skall jämte en kort sammanfattning av tvistens föremål innehålla en hemställan till nämnden att vidtaga alla de åtgärder, som kunna vara ägnade att leda till en förlikning.

Om ansökan ingives av endera parten ensam, skall denna part utan dröjsmål tillställa motparten meddelande härom.

Artikel 6.

Inom loppet av femton dagar efter det att svenska eller belgiska regeringen hänskjutit en twist till den ständiga förlikningsnämnden, må envar av parterna, för handläggningen av denna twist, ersätta den från dess sida fritt valda medlemmen med en person, som i den fråga, tvisten gäller, äger särskild sakkunskap.

Part, som begagnar sig av denna rätt, skall därom genast underrätta motparten; i dylikt fall äger denna att inom femton dagar efter mottagandet av sådan underrättelse begagna sig av samma rättighet.

Article 7.

La Commission permanente de conciliation aura pour tâche d'élucider les questions en litige, de recueillir à cette fin toutes les informations utiles par voie d'enquête ou autrement et de s'efforcer de concilier les Parties. Elle pourra, après examen de l'affaire, exposer aux Parties les termes de l'arrangement qui lui paraîtrait convenable et leur impartir un délai pour se prononcer.

À la fin de ses travaux, la Commission dressera un procès-verbal constatant, suivant le cas, soit que les Parties se sont arrangées et, s'il y a lieu, les conditions de l'arrangement, soit que les Parties n'ont pu être conciliées.

Les travaux de la Commission devront, à moins que les Parties en conviennent différemment, être terminés dans le délai de six mois à compter du jour où la Commission aura été saisie du litige.

Article 8.

À moins de stipulation spéciale contraire, la Commission permanente de conciliation réglera elle-même sa procédure, qui, dans tous les cas, devra être contradictoire. En matière d'enquêtes, la Commission, si elle n'en décide autrement à l'unanimité, se conformera aux dispositions du titre III (Commissions internationales d'enquête) de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux.

Article 9.

La Commission permanente de conciliation se réunira, sauf accord contraire entre les Parties, au lieu désigné par son président.

Article 10.

Les travaux de la Commission permanente de conciliation ne sont publics qu'en vertu d'une décision pri-

Artikel 7.

Den ständiga förlikningsnämnden skall hava till uppgift att klarlägga de frågor, om vilka meningsskiljaktighet råder, att i detta syfte genom undersökningar eller på annat sätt införskaffa alla erforderliga upplysningar och att söka förlika parterna. Den må, efter sakens prövning, för parterna framlägga de förslag till tvistens lösning, den finner lämpliga, ävensom fastställa en tid, inom vilken parterna äga att uttala sig.

Vid avslutande av sin verksamhet skall nämnden upprätta ett protokoll, vari alltefter omständigheterna fastslås antingen att överenskommelse uppnåtts mellan parterna samt, om anledning därtill föreligger, villkoren för denna överenskommelse, eller att parterna icke kunnat förlikas.

Med mindre parterna annorlunda överenskomma, bör nämndens verksamhet vara avslutad inom en tid av sex månader, räknat från den dag då tvisten anhängiggjorts vid nämnden.

Artikel 8.

Med förbehåll för särskilt stadgande av avvikande innebörd skall den ständiga förlikningsnämnden själv fastställa reglerna för förfarandet, som under alla förhållanden bör vara kontradiktoriskt. I fråga om undersökningar skall nämnden, såvida den ej enhälligt annorlunda beslutar, ställa sig till efterrättelse bestämmelserna i avdelning III (om internationella undersökningskommissioner) i Haagkonventionen av den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister.

Artikel 9.

Den ständiga förlikningsnämnden skall, där annan överenskommelse ej träffas mellan parterna, sammanträda å plats som bestämmes av ordföranden.

Artikel 10.

Den ständiga förlikningsnämndens förhandlingar äro ej offentliga, med mindre nämnden med parternas sam-

se par la Commission avec l'assentiment des Parties. tycke så beslutar.

Article 11.

Les Parties seront représentées auprès de la Commission permanente de conciliation par des agents ayant mission de servir d'intermédiaire entre elles et la Commission; elles pourront, en outre, se faire assister par des conseils et experts nommés par elles à cet effet et demander l'audition de toutes personnes dont le témoignage leur paraîtra utile.

La Commission aura, de son côté, la faculté de demander des explications orales aux agents, conseils et experts des deux Parties, ainsi qu'à toutes personnes qu'elle jugerait utile de faire comparaître avec l'assentiment de leur Gouvernement.

Article 12.

Sauf disposition contraire du présent Traité, les décisions de la Commission permanente de conciliation seront prises à la majorité des voix. Chaque membre disposera d'une voix; en cas de partage, la voix du président sera décisive.

La Commission ne pourra prendre des décisions portant sur le fond du différend que si tous les membres sont présents.

Article 13.

Les Gouvernements suédois et belge s'engagent à faciliter les travaux de la Commission permanente de conciliation et, en particulier, à lui fournir, dans la plus large mesure possible, tous documents et informations utiles, ainsi qu'à user des moyens dont ils disposent pour lui permettre de procéder sur leur territoire et selon leur législation à la citation et à l'audition de témoins ou d'experts et à des transports sur les lieux.

Article 14.

Pendant la durée des travaux de la Commission permanente de conciliation, chacun des commissaires recevra

Artikel 11.

Parterna skola inför den ständiga förlikningsnämnden vara företrädde av ombud med uppgift att tjäna såsom mellanhand mellan parterna och nämnden. De må vidare biträdas av rådgivare och sakkunnige, som de i detta syfte utse, ävensom påkalla hörande av alla de personer, vilkas ut-sago synes dem vara av värde.

Nämnden skall å sin sida äga befo-genhet att begära muntliga förklar-ingar av de båda parternas ombud, råd-givare och sakkunnige, liksom av alla de personer, vilka den finner lämpligt att låta inkalla med deras respektive regeringars medgivande.

Artikel 12.

Med förbehåll för avvikande stad-gande i denna traktat skall den stän-diga förlikningsnämnden fatta sina be-slut med enkel röstövertikt. Varje medlem skall äga en röst. I händelse av lika röstetal skall ordföranden äga utslagsröst.

Nämnden skall ej äga att fatta be-slut berörande själva tvistens föremål, annat än om samtliga medlemmar äro närvarande.

Artikel 13.

Svenska och belgiska regeringarna förplikta sig att underlätta den stän-diga förlikningsnämndens verksamhet och särskilt att i största möjliga ut-sträckning tillhandahålla densamma alla erforderliga handlingar och upp-lysningar samt att begagna de medel, varöfver de förfoga, för att sätta näm-nen i tillfälle att inom deras respek-tive områden och enligt deras lagstift-ning instämma och höra vittnen eller sakkunniga samt begiva sig till ort och ställe.

Artikel 14.

Under den tid den ständiga förlik-ningsnämndens förhandlingar pågå, skall envar av dess medlemmar erhålla

une indemnité dont le montant sera arrêté, d'un commun accord, entre les Gouvernements suédois et belge.

Chaque Gouvernement supportera ses propres frais et une part égale des frais communs de la Commission, les indemnités des commissaires étant comprises parmi ces frais communs.

Article 15.

A défaut de conciliation devant la Commission permanente de conciliation, la contestation sera soumise par voie de compromis à la Cour permanente de Justice internationale, dans les conditions et suivant la procédure prévues par son statut.

A défaut d'accord entre les Parties sur le compromis et après un préavis d'un mois, l'une ou l'autre d'entre elles aura la faculté de porter directement, par voie de requête, la contestation devant la Cour permanente de Justice internationale.

Partie II.

Article 16.

Toutes questions autres que celles visées à l'article 1er, sur lesquelles le Gouvernement suédois et le Gouvernement belge seraient divisés sans pouvoir les résoudre à l'amiable par les procédés diplomatiques ordinaires, et pour lesquelles une procédure de règlement ne serait pas déjà prévue par un Traité en vigueur entre les Parties, seront soumises à la Commission permanente de conciliation, qui sera chargée de proposer aux Parties une solution acceptable et, dans tous les cas, de présenter un rapport.

La procédure prévue par les articles 5 à 14 du présent Traité sera appliquée.

Article 17.

Si, dans le mois qui suivra la clôture des travaux de la Commission permanente de conciliation, les deux Parties ne se sont pas entendues, la

en ersättning, vars belopp fastställs genom överenskommelse mellan de svenska och belgiska regeringarna.

Vardera regeringen skall vidkännas sina egna kostnader samt hälften av de gemensamma kostnaderna för nämnden, däri inberäknat ersättningen till nämndens medlemmar.

Artikel 15.

Om förlikning ej kommer till stånd inför den ständiga förlikningsnämnden, skall tvisten genom skiljeavtal hänskjutas till den fasta mellanfolklika domstolen i den ordning och under iakttagande av det förfarande, som finnes angivet i stadgan för nämnda domstol.

Om enighet ej uppnås mellan parterna rörande skiljeavtalet, skall vardera parten äga att efter därom en månad i förväg lämnad underrättelse genom ansökan direkt hänskjuta tvisten till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Avdelning II.

Artikel 16.

Alla andra än de i art. 1 avsedda frågor, beträffande vilka meningsskiljaktighet må uppstå mellan svenska och belgiska regeringarna utan att det varit dem möjligt att utjämna denna meningsskiljaktighet på vänskaplig väg genom sedvanliga diplomatiska förhandlingar, och för vilkas biläggande särskilt förfarande ej redan stadgats i annat mellan parterna gällande fördrag, skola hänskjutas till den ständiga förlikningsnämnden, som skall föreslå parterna en antagbar lösning och i varje fall framlägga ett betänkande.

Det i artiklarna 5 till och med 14 av denna traktat angivna förfarandet skall vara tillämpligt.

Artikel 17.

Därest inom en månad efter det den ständiga förlikningsnämnden avslutat sin verksamhet enighet ej uppnåtts mellan parterna, skall på därom av

question sera, à la requête de l'une ou l'autre Partie, soumise pour décision à un tribunal d'arbitrage constitué, à moins d'accord spécial entre les Parties, conformément aux dispositions de l'article 45 de la Convention de La Haye du 18 octobre 1907 pour le règlement pacifique des conflits internationaux. Ce tribunal suivra, dans la mesure où elle s'y prête, la procédure prévue au titre IV, chapitre III de ladite Convention. Toutefois, si dans un délai de six mois à dater du jour où l'une des Parties aura adressé à l'autre une demande tendant à soumettre le différend à l'arbitrage, le compromis visé par la dite Convention de La Haye n'a pas été signé, il sera établi, à la demande de l'une des Parties, par le tribunal arbitral.

Le tribunal statuera «ex aequo et bono».

La sentence arbitrale spécifiera, s'il y a lieu, les modalités d'exécution, notamment en fixant des délais d'exécution.

Dispositions générales.

Article 18.

S'il s'agit d'une contestation dont l'objet, d'après la législation intérieure de l'une des Parties, relève de la compétence des tribunaux nationaux de celle-ci, y compris les tribunaux administratifs, cette Partie pourra s'opposer à ce que le différend soit soumis à la procédure prévue par le présent Traité avant qu'un jugement passé en force de chose jugée ne soit rendu, dans des délais raisonnables, par l'autorité judiciaire nationale compétente.

Article 19.

Les Gouvernements suédois et belge s'engagent à s'abstenir, durant le cours d'une procédure ouverte en vertu des dispositions du présent Traité, de toute mesure susceptible d'avoir une

endera parten framställd begäran frågan i och för avgörande hänskjutas till en skiljedomstol som, i saknad av särskild överenskommelse mellan parterna, skall vara tillsatt i enlighet med bestämmelserna i artikel 45 i Haagkonventionen den 18 oktober 1907 för avgörande på fredlig väg av internationella tvister. Denna domstol skall i tillämpliga delar iakttaga det förfarande, som föreskrives i avdelning IV, kapitel III av nämnda konvention. Därest emellertid sådant skiljeavtal, som avses i sagda Haagkonvention, ej undertecknats inom sex månader efter det ena parten till den andra framfört yrkande om tvists hänskjutande till skiljedom, skall skiljeavtal på yrkande av endera parten fastställas av skiljedomstolen.

Domstolen skall avgöra tvisten »ex aequo et bono».

Skiljedomen skall, när anledning därtill förefinnes, innehålla anvisning rörande sättet för dess verkställande, särskilt rörande de tidsfrister, som därvid skola iakttagas.

Allmänna bestämmelser.

Artikel 18.

Om tvisten rör en fråga, som enligt endera partens inre lagstiftning skall avgöras av dess egna domstolar, varmed här avses jämväl förvaltningsdomstolar, kan vederbörande part motsätta sig att tvisten hänskjutes till det i denna traktat avsedda förfarandet, innan slutligt utslag inom skälig tid avkunnats av vederbörande judiciella myndighet i ifrågavarande stat.

Artikel 19.

Svenska och belgiska regeringarna förbinda sig att under loppet av ett enligt bestämmelserna i denna traktat inlett förfarande avhålla sig från varje åtgärd, som kunde vara ägnad att

répercussion préjudiciable, soit à l'exécution de l'arrêt de la Cour permanente de Justice internationale ou de la décision arbitrale, soit aux arrangements proposés par la Commission permanente de conciliation, et en général à ne procéder à aucun acte, de quelque nature qu'il soit, susceptible d'aggraver ou d'étendre le différend.

Dans tous les cas et notamment si la question au sujet de laquelle les Parties sont divisées résulte d'actes déjà effectués ou sur le point de l'être, la Cour permanente de Justice internationale, statuant conformément à l'article 41 de son statut, indiquera dans le plus bref délai possible quelles mesures provisoires doivent être prises. Il appartiendra également au Tribunal d'arbitrage saisi d'un différend en vertu des dispositions de l'article 17 du présent Traité d'indiquer les mesures provisoires appropriées. Les Hautes Parties Contractantes s'engagent à appliquer les mesures provisoires indiquées par la Cour ou par le Tribunal d'arbitrage.

Article 20.

Si la sentence judiciaire ou arbitrale déclarait qu'une décision prise ou une mesure ordonnée par une autorité judiciaire ou toute autre autorité de l'un des deux Etats se trouve entièrement ou partiellement en opposition avec le droit international, et si le droit constitutionnel du dit Etat ne permettait pas ou ne permettait qu'imparfaitement d'effacer les conséquences de cette décision ou de cette mesure, les Parties conviennent qu'il devra être accordé par la sentence judiciaire ou arbitrale, à la Partie lésée, une satisfaction équitable d'un autre ordre.

Article 21.

Tous différends relatifs à l'interprétation du présent Traité seront soumis à la Cour permanente de Justice internationale.

hava en ogynnsam återverkan vare sig på verkställandet av den fasta mellanfolkliga domstolens utslag eller skiljedomen eller på de anordningar, som föreslås av den ständiga förlikningsnämnden, samt att i allmänhet ej skrida till någon handling av vad slag det vara må, som kunde vara ägnad att skärpa tvisten eller giva densamma ökad omfattning.

I varje fall och särskilt för den händelse att den fråga, varom meningsskiljaktighet råder mellan parterna, hänför sig till åtgärder, vilka redan vidtagits eller stå i begrepp att vidtagas, skall den fasta mellanfolkliga domstolen i enlighet med art. 41 i stadgan för nämnda domstol inom kortast möjliga tid angiva de provisoriska åtgärder, som böra vidtagas. Det skall likaså ankomma på den skiljedomstol, vid vilken tvist anhängiggjorts enligt bestämmelserna i art. 17 i denna traktat, att anvisa lämpliga provisoriska åtgärder. De höga fördragsslutande parterna förbinda sig att ställa sig till efterrättelse de provisoriska åtgärder, som sålunda anvisats av den fasta domstolen eller av skiljedomstolen.

Artikel 20.

Har i dom eller skiljedom förklarats att beslut, som fattats, eller åtgärd, som anbefallts av domstol eller vilken som helst annan myndighet i ena staten, helt eller delvis står i strid med folkrätten, och kunna enligt denna stats författning följderna av beslutet eller åtgärden icke eller allenast ofullständigt undanröjas, äro parterna ense om att den förfördelade parten i domen eller skiljedomsutslaget bör tillerkännas lämplig gottgörelse på annat sätt.

Artikel 21.

Alla meningsskiljaktigheter rörande tolkningen av denna traktat skola hänskjutas till den fasta mellanfolkliga domstolen.

Article 22.

Le présent Traité sera ratifié par Sa Majesté le Roi de Suède avec l'approbation du Riksdag et par Sa Majesté le Roi des Belges après approbation des Chambres. L'échange des ratifications aura lieu à Stockholm aussitôt que faire se pourra.

Le Traité remplacera la Convention d'arbitrage du 30 novembre 1904.

Il est conclu pour une durée de dix ans à compter de la date de l'échange des ratifications. S'il n'est pas dénoncé six mois au moins avant l'expiration de ce terme, il demeurera en vigueur pour une nouvelle période de cinq ans et ainsi de suite.

En foi de quoi les Plénipotentiaires ont signé le présent Traité.

Fait à Bruxelles, le 30 avril 1926.

(signé) EMILE VANDERVELDE.

(signé) G. DE DARDEL.

Artikel 22.

Denna traktat skall ratificeras av Hans Majestät Konungen av Sverige med Riksdagens samtycke och av Hans Majestät Belgiernas Konung efter kamrarnas godkännande. Utväxlingen av ratifikationerna skall äga rum i Stockholm så snart ske kan.

Traktaten skall ersätta skiljedoms-konventionen av den 30 november 1904.

Den är avslutad för en tid av tio år, räknat från dagen för ratifikationernas utväxling. Därest den icke senast sex månader före utgången av nämnda tidrymd blivit uppsagd, skall den gälla under en ytterligare tid av fem år och så vidare allt framgent.

Till bekräftelse härav hava de fullmäktige undertecknat denna traktat.

Som skedde i Bryssel den 30 april 1926.